

Open Vld snijdt nieuwe ethische discussie aan: “Laat euthanasie toe bij mensen met dementie”

Astrid Roelandt en Isolde Van Den Eynde 21 november 2019 05u00

thinkstock
Foto ter illustratie.

Terwijl het debat over de uitbreiding van abortus nog volop woedt, snijdt Open Vld een nieuwe ethische discussie aan. De partij dient in de Kamer een wetsvoorstel in om euthanasie bij wilsonbekwamen mogelijk te maken. Professor Palliatieve Geneeskunde Wim Distelmans (VUB) juicht het wetsvoorstel van Open Vld toe. “Er is geen enkele reden om dit nog tegen te houden.”

Vandaag is euthanasie alleen mogelijk bij mensen die op dat moment nog bij hun volle verstand zijn. Als ze vooraf een wilsverklaring hebben opgesteld, kan het ook als ze zich in een onomkeerbaar coma bevinden. "Maar wie zo'n wilsverklaring heeft opgesteld en nadien dement wordt, heeft geen recht op euthanasie", zegt Open Vld-Kamerlid Robby De Caluwé. "Dat leidt tot schrijnende situaties."

Lees ook

[Gwendolyn Rutten \(Open Vld\) wil euthanasie bij 'voltooid leven'](#)

Zijn partij dient daarom een wetsvoorstel in om de wilsverklaring ook te laten gelden voor mensen die wilsonbekwaam worden door bijvoorbeeld dementie, hersenbloedingen of -tumoren of parkinson. Professor palliatieve geneeskunde Wim Distelmans (VUB) pleit daar al lang voor. De petitie die hij vorig jaar lanceerde, is intussen meer dan 65.000 keer ondertekend.

LEES OOK. [Radiocoryfee Lutgart Simoens \(91\) beschouwt haar leven als voltooid: "Ik heb het gehad"](#)

Volgens Distelmans beseffen de meeste mensen niet dat een wilsverklaring voor euthanasie vandaag een lege doos is. "Ze begrijpen niet dat ze er van de ene op de andere dag geen recht meer op kunnen hebben." Ze verwijzen dan

naar Hugo Claus, maar die liet euthanasie uitvoeren voor hij echt dement werd, voor hij dus officieel wilsonbekwaam was." Uit bevolkingsonderzoek blijkt bovendien dat meer dan 80% van de Belgen voorstander is van zo'n uitbreiding naar dementerenden", aldus Distelmans. "Tegen 2035 komen er de helft meer mensen met dementie bij. Ik zie echt niet in waarop we nog zouden moeten wachten."

"Er zijn mensen die op een gegeven moment elke week naar de dokter lopen, zodat die op tijd kan zeggen wanneer het 'de moment' is, wanneer ze het risico lopen om de week nadien wilsonbekwaam te zijn. Die mensen laten dan euthanasie uitvoeren, terwijl ze eigenlijk nog maanden zouden kunnen leven. Maar ze willen het risico niet nemen dat ze er op het einde geen controle meer over hebben. Zouden we de wet dan niet beter aanpassen, zodat die mensen zich niet meer moeten haasten? Bij dementie zie je het bovendien nog aankomen, en kan je tijdig ingrijpen. Maar wie plots een hersenbloeding krijgt en daardoor wilsonbekwaam wordt, kan dat niet vooraf beslissen."

Volgens Distelmans zitten er nog meer hiaten in de huidige wetgeving.

"Vandaag bestaat er wel zoiets als een negatieve wilsverklaring. Je kan bijvoorbeeld aangeven dat je, als je niet meer kan eten en drinken, geen sondevoeding meer wil krijgen. Op dat moment is het aan je vertegenwoordiger om de dokter daarop te wijzen en mag de arts geen sondevoeding meer geven. Dat 'laten aftakelen' is wettelijk afdwingbaar, maar euthanasie niet. Komaan."

Grote misvattingen

De prof ergert zich ook aan de argumenten die worden aangehaald door tegenstanders van de uitbreiding. "Men geeft dan vaak het voorbeeld: wat als iemand op het moment dat hij zijn kinderen niet meer herkent, nog lachend een ijsje zit te eten op het terras? Moet die dan euthanasie krijgen, omdat hij dat ooit in een wilsverklaring heeft gezet?" Volgens Distelmans stelt dat probleem zich niet. "Je gaat op dat moment geen arts vinden die bereid is tot euthanasie, maar dat wil niet zeggen dat hij het niet zal doen op het moment dat die persoon maanden later met doorligwonden in zijn bed ligt. Er bestaan

grote misvattingen rond euthanasie. Het is niet omdat er een wilsverklaring is, dat men verplicht is om het te doen.”

Naast kopstukken van Open Vld, ondertekenden ook politici van sp.a, Groen en PVDA zijn petitie al. Nu er geen volwaardige regering meer is, zien de liberalen hun kans om dit voorstel er via een wisselmeerderheid door te duwen, zonder CD&V. Binnenkort zal een wilsverklaring voor euthanasie trouwens ook onbeperkt geldig blijven in de tijd. Nu moet die nog om de vijf jaar herbevestigd worden. Dat voorstel kreeg al groen licht in de commissie Volksgezondheid en moet alleen nog goedgekeurd worden in de plenaire.